

Tänkvärt efter påsk

Ni vet när man pratar om minnen eller tittar på gamla foton och skämtsamt säger att ”det där var på den gamla svart-vita tiden”. Man menar oftast att det där hände för väldigt länge sedan men kanske också att världen var lite lättare att förstå sig på förr i tiden. Åtminstone ter den sig så i backspegeln och i de minnen man har förknippat med det där svart-vita fotot.

Men världen var sannolikt inte så lätt att begripa då heller. I backspegeln går det förstås lättare att hitta förklaringar till det som hände eftersom man kan överblicka en massa parametrar som man inte kan i realtid. Möjligen var det enklare när Sverige var mer av ett enhetssamhälle och alla hade samma referenser, eftersom det bara fanns en Tv-kanal och bara två, tre radiokanaler att lyssna på. Men jag tror att det är en skimär och att det bara ser ut så i backspegeln och känns så i våra minnen.

För världen har alltid varit komplex och svårbegriplig. Det har aldrig varit, och det kommer aldrig att bli, enkelt att förklara ett skeende eller en händelse. Det är svårt att förklara känslor och det är svårt att sätta sig in i en annan människas upplevelser.

När vi försöker begripa hur världen är beskaffad så tar vi hjälp av våra egna upplevelser, våra egna känslor och ibland kanske ett foto. Saker som vi *inte* har upplevt är betydligt svårare att begripa än om vi själva har upplevt, känt, eller sett det.

Saker som vi *inte* har upplevt kan kännas omöjliga att tro på eller att acceptera trots att vi får se ett foto och det är fullt naturligt att det är på det här viset. Det är fullt mänskligt.

Hade någon beskrivit den här coronapandemin och vilka effekter den har på hela världen för någon som kommit tillbaka till jorden från en rymdresa eller vaknat ur en lång sömn, så hade man väl knappast trott på det hela. Med alla våra erfarenheter av hur världen är beskaffad så hade vi väl inte kunnat tänka oss det som just nu pågår. På samma sätt tror jag att det var för 2 000 år sedan när några människor först berättade om att Jesus hade uppstått.

Människor för 2 000 år sedan var inte dummare än idag. De kanske till och med visste betydligt mer om döden än vad vi moderna svenskar gör. Man visste precis vad som hände med en kropp som är död, och att någon uppstått från de döda var lika otänkbart då som nu. Men ändå hände det.

Många av våra evangelietexter vittnar om att det var helt obegripligt. Människor var rädda och förvirrade och visste varken ut eller in. Men insikten om att det ändå kunde vara sant spred sig sakta. Det var möjligt, det var sant.

Efter 2 000 år försöker vi fortfarande förstå konsekvenserna av Kristi uppståndelse. Många har tolkat vad vi har sett i backspegeln och många har försökt förklara vad de har sett. Det som står klart för många av oss är att hela skapelsen talar om ett liv efter död. Varje år kommer våren efter vinter och det som tycktes dött får nytt liv. Varje höst går naturen mot död. Det är ingen enkel sak att förstå men det pågår liksom ändå helt utan vår påverkan och utan att vi måste förstå.

Den stora berättelsen om Kristi uppståndelse är inte svart-vit. Den innehåller nämligen en mer komplex historia. Det är inte uppståndelsen, som en enskild händelse, som är i totalt fokus även om det verkar så. I den kristna berättelsen finns hela livet. Från dess början, genom händelser i livet – glada och sorgliga, lätta och svåra – till dess slut, fram till döden men även bortom denna finns Gud med. Bortom döden till ett nytt liv. Något helt annorlunda som vi bara kan ana och den berättelsen kommer till och med stenarna på marken att fortsätta berätta även om vi skulle tystna, även om vi har svårt att förstå.

- Kristus är uppstånden!

Lars Frisk, präst i Västanfors Västervåla församling
epost: lars.frisk@svenskakyrkan.se